

Täysistunto

Tiistai 10.11.2020 klo 13.59—18.29

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tieliikennelain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 17/2020 vp
Valiokunnan mietintö LiVM 9/2020 vp

Ensimmäinen käsittely

Puhemies Anu Vehviläinen: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Käsittelyn pohjana on liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö LiVM 9/2020 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä.

Esittelypuheenvuoro, valiokunnan puheenjohtaja Kymäläinen.

Keskustelu

16.18 **Suna Kymäläinen sd** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Liikenne- ja viestintävaliokunta on saanut mietintönsä valmiiksi niin sanotusta tieliikennelain korjauspaketista. Esityksessä tehdään erilaisia pieniä korjauksia ja täsmennyksiä 1.6.2020 voimaan tulleeseen uuteen tieliikennelakiin. Viime keväänä valiokunta päätyi koronakevään ja poikkeusolojen haastavissa olosuhteissa hyvin poikkeukselliseen ratkaisuun ja hyväksyi huomattavan osan tämän hallituksen esityksen säännöksistä kotihoidon pysäköintiä koskevan mietintönsä yhteydessä. Tämä oli tarpeen, jotta kyseessä olevat säännökset saatiin käsiteltyä ennen uuden tieliikennelain voimaantuloa 1.6.2020. Nämä jo keväällä hyväksytyt säännökset on nyt poistettu valiokunnan mietinnöstä.

Valiokunta on kiinnittänyt huomiota siihen, että sekä suomenkielisessä että ruotsinkielisessä tieliikennelaissa liikennemerkkien kuviin sisältyvät tekstit ovat pääosin suomen kielellä. Valiokunta pitää mietinnössään periaatteellisesti erittäin tärkeänä, että liikenne- ja viestintäministeriö selvittää ja arvioi yhteistyössä oikeusministeriön ja eduskunnan ruotsin kielen toimiston kanssa, tulisiko ruotsinkielisessä kieliversiossa olla liikennemerkkien kuvien tekstit ruotsin kielellä. Lisäksi valiokunta on kiinnittänyt huomiota valtioneuvoston ja eduskunnan tietojärjestelmissä oleviin yhteentoimimattomuusongelmiin. Valiokunta on tehnyt esitykseen useita pieniä korjauksia ja täsmennyksiä ja muun muassa täsmentänyt Puolustusvoimien ajoneuvojen käyttöä koskevaa puolustusministeriön asetuksenantovaltuutta.

Arvoisa rouva puhemies! Moottorikelkkareiteistä: Kesäkuun 2020 alussa voimaan tulleen tieliikennelain myötä moottorikelkkareiteillä olisi saanut ajaa myös eläinten vetämillä ajoneuvoilla ja polkupyörillä. Asiantuntijakuulemisessa nähtiin kuitenkin selkeitä turvallisuusriskejä, jos näitä ajoneuvoja käytettäisiin yhtä aikaa moottorikelkkareiteillä moottorikelkkojen kanssa. Valiokunta on näin ollen muuttanut moottorikelkkareitejä koskevaa sääntelyä siten, että jatkossa tieliikennelain moottorikelkkareitejä koskeva liikennemer-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 142/2020 vp

ki on voimassa vain lumipeitteiseen aikaan ja moottorikelkkareitillä saa tuolloin ajaa vain moottorikelkoilla. Muina aikoina noudatettaisiin tavanomaisia maastossa ja metsässä liikkuttaessa noudatettavia säännöksiä ja periaatteita. Lisäksi moottorikelkkareitin pitäjä voi harkintansa mukaan sallia tekstillisellä lisäkilvellä myös muiden ajoneuvojen käytön reitillään. Valiokunta pitää tärkeänä, että reitinpitäjä arvioi tällaisessa tapauksessa huolellisesti reitin soveltuvuuden näiden ajoneuvojen käyttöön erityisesti turvallisuuden kannalta. Muutos yhtenäistää tieliikennelain ja maastoliikennelain sääntelyä ja edistää moottorikelkkareittien liikenneturvallisuutta.

Arvoisa puhemies! Vielä lasten turvalaitteista: Uuden tieliikennelain voimaantulon myötä moottorikelkkakäytössä tuli pakolliseksi käyttää niin sanottua tyypiltään hyväksyttyä suojakypärää myös lapsilla. Erilaisissa moottorikelkkasafareissa ja vastaavissa toiminnoissa on aiemmin vakiintuneesti käytetty lapsilla laskettelukypäriä johtuen myös siitä, että aiemmin hyväksytyt suojakypärät olivat siinä määrin painavia, että ne saattoivat aiheuttaa tarpeetonta rasitusta lasten niskalle. Kypärät ovat kuitenkin kehittyneet, ja niiden painossa ei ole enää huomattavaa eroa. Valiokunta on kuitenkin muun muassa koronatilanteen alan toimijoille aiheuttamista haasteista johtuen lisännyt lakiin siirtymäsäännöksen, jonka mukaan alle seitsemänvuotiailla lapsilla saa käyttää laskettelukypärää pian alkamassa olevan moottorikelkkakauden yli eli 1.6.2021 saakka. Siirtymäsäännös on tarpeen, jotta alan toimijat ehtivät uudistamaan suojakypärävarusteensa. Lisäksi valiokunta on muuttanut moottorikelkkojen perävaunuissa käytettäviä suojavarusteita koskevaa sääntelyä siten, että nykyinen kalusto voidaan käyttää niiden elinkaaren loppuun ilman perävaunujen uusimista.

Arvoisa puhemies! Mietintöön sisältyy yksi vastalause.

16.23 Kari Tolvanen kok: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos valiokunnan puheenjohtajalle hyvästä esittelystä. Täytyy sanoa, että me pääsimme lähes kaikesta hallituksen kanssa yksimielisyyteen, mutta emme ihan kaikesta valitettavasti. Tämähän oli viime kaudella, kun se säädettiin, niin iso paketti, että on ihan selvää, että siihen korjaussarjoja piti tehdä, ja hyvässä yhteistyössä ollaan valiokunnassa niitä tehty hallitus—oppositio-rintamalla yhtä muutoseikkaa lukuun ottamatta.

Keskityn tässä lähinnä moottorikelkkailuun. Valiokunnan puheenjohtaja esitti hyvin muita asioita ja myös tätä, mutta on hienoa, että nämä moottorikelkkailureitit saatiin nyt järkevälle mallille, eli ei mitään erillisiä kieltomerkkejä joka notkelmaan ja mutkaan tarvitse asettaa, vaan sallitaan tietyllä merkkillä sinne pääsy, jos se on turvallista. Turvallisuus ennen kaikkea, ja senpä takia, turvallisuuden takia, me halusimme koko valiokunta yksimielisesti sieltä kaikki muut pois, eli ei koiravaljakkoita, ei myöskään polkupyöräilijöitä — se on turvallisuuskysymys. Alan toimijat todella toivoivat tätä, että siellä ei onnettomuuksia tapahdu, ja tämä on saatu läpi. Toki, jos jossain tunturissa on hyvät olosuhteet, voidaan sallia, että sinne tulee vaikka niitä koiravaljakkoja ja polkupyöräilijöitä. Tämä on hieno asia. Tästä voimme olla tyytyväisiä kaikki, ja alan toimijatkin ovat tyytyväisiä.

Arvoisa rouva puhemies! Sitten mennään näihin suojavälineisiin. Se on hyvä asia, mikä nyt tässä tuli ilmi, nämä moottorikelkan reet, perävaunut, elikkä niitä nyt ei tarvitse lähteä vaihtamaan, eikä niihin tarvitse lähteä suojarakenteita, turvavöitä ja vastaavia rakentamaan, koska se ei edes ole käytännössä mahdollista. Eli ne voi käyttää elinkaarensa loppuun asti. Se on loistava asia alan yrittäjille. Se on sitten toinen asia, kun niitä uudistetaan, rakennetaanko niihin turvavyöt ja vastaavat lapsia varten. Se on toki tärkeätä lapsille, mut-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 142/2020 vp

ta on ihan kohtuutonta, jos tässä taloustilanteessa lähdetäisiin yrittäjiltä vaatimaan uusien rekien hankkimista — ei missään tapauksessa.

Mutta sitten tulee asia, josta emme valitettavasti päässeet yksimielisyyteen: se on lapsien kypärät. Nythän vakiintunut käytäntö on ollut se, että lapset käyttävät laskettelukypärää, siis hyväksyttyä laskettelukypärää, ollessaan moottorikelkan kyydissä. Nythän, kun kuulimme alan asiantuntijoita, tilastointi on puutteellista, mutta mitkään tilastot eivät osoita sitä, että lapsen vammautuminen näillä moottorikelkkasafareilla olisi kovinkaan todennäköistä, etenkin pään vammautuminen, ja siksi me olisimme meidän ryhmässämme eli kokoomuksessa lähteneet siitä, että tämä hyväksytty laskettelukypärä olisi jatkossa sopiva. Tähän väliin huomautan, että jos moottorikelkan nopeus nousee enintään 20 kilometriin tunnissa, niin silloin ei tarvitse kypärää käyttää, mutta siitä yli kyllä, ja valitettavasti nyt tästä emme päässeet yksimielisyyteen.

Meillekin lasten turvallisuus on kaikki kaikessa, ja se olisi ehkä hoidettu tällä laskettelukypärällä, mutta hallitus, kuten puheenjohtaja esitti, lähti siitä, että tällainen moottorikelkkailukypärä on hankittava. No, me olemme sitten siinä mukana, mutta nyt tilanne on se, että hallitus on sitä mieltä, että olisi pitänyt ensi vuoden kesäksi, 1.6. ja siitä eteenpäin, se kypärä hankkia. Me lähdemme siitä, että se olisi ollut kaksi vuotta pidempi aika, 1.6.2023. Tämä perustuu nyt aivan tähän taloustilanteeseen. Perheitä ja myös matkailuyrittäjiä korona runtelee todella pahasti. Juuri tuoreen tiedon mukaan esimerkiksi TUI peruuttaa kaikki brittien joulumatkat, ja se on todella paha juttu. Tämä kypärä on pienempi asia mutta saattaa muodostua isoksi asiaksi, ja siksi lähdimme siihen, että teimme vastalauseen. Toki se huomenna esitellään tarkemmin, mutta siinä on se sisältö:

”Koronan aiheuttaman vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi valiokunnan esittämä siirtymäaika on liian lyhyt. Alan yrittäjien ja moottorikelkkailua harrastavien perheiden on saatava vähintään kahta vuotta valiokunnan esittämää aikaa pidempi aika hankkia asianmukaiset suojavarusteet. Alle 7-vuotiaiden on saatava käyttää laskettelukypärää tyyppihyväksytyn kypärän sijasta 1.6.2023 asti.” Ja: ”Edellä olevan perusteella ehdotamme, että lakiehdotukset hyväksytään muutoin valiokunnan mietinnön mukaisina paitsi 1. lakiehdotuksen voimaantulon säännös muutettuna seuraavasti: alle 7-vuotias lapsi saa käyttää moottorikelkan, raskaan moottorikelkan tai niiden perävaunun matkustajana 92 §:ssä tarkoitetun tyyppiltään hyväksytyn suojakypärän sijasta standardin EN 1077 mukaista suojakypärää 1.6.2023 asti.”

Tämä sitten virallisesti huomenna esitetään, mutta haluan kuitenkin kiittää valiokuntaa hyvästä yhteistyöstä tästä huolimatta.

16.29 Ville Kaunisto kok: Arvoisa rouva puhemies! Ensinnäkin kiitoksia valiokunnan puheenjohtajalle hyvästä esittelystä ja kiitoksia edustaja Tolvaselle mielestäni hyvin perustellusta ajattelusta tuon kypärämallin kohdalla.

Itse olen suunnaton kypärän kannattaja, on kysymys melkein mikä vain. Itse asiassa muutama viikko sitten pyöräilykypärä todennäköisesti pelasti oman kolmevuotiaan poikani kasvojen pahemmilta vammoilta. Eli siinä mielessä ymmärrän täysin tämän valiokunnan mietinnön, mutta samaan aikaan haluan kyllä korostaa myös sitä reiluutta, millä meidän täytyy kohdella tässä yrittäjiä ja niitä perheitä, jotka oikeasti harrastavat moottorikelkkailua. On tärkeää minun mielestäni, että me annamme ensinnäkin vastuun ihmisille toimia niin kuin he kokevat olevan oikein ja sen jälkeen annamme mahdollisuuden myös taloudellisesti jatkaa niitä harrastuksia, ja jos tämä aikataulu tuo tiettyjä haasteita, vaikkakin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 142/2020 vp

siinä on hyvä siirtymäaika, niin on kyllä ihan kannatettavaa tuo edustaja Tolvasen puhe siitä, että siirtymäaika olisi hieman pidempi, varsinkin kun ei merkittäviä todisteita ollut siitä, että laskettelukypärän käyttö jotenkin lisäisi vammautumisriskiä. — Kiitoksia.

Yleiskeskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.